

การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

นายยุทธนา เลิศคลัง

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

อีเมล: amrswu18@gmail.com

ชัตติยา ดั่งสำราญ

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

อีเมล: amrswu18@gmail.com

Received : August 9, 2022 Revised : January 9, 2023 Accepted : June 22, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1. การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี และ 2. แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภทคือ 1. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อหาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่ามัชฌิมเลขคณิต อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน

2) แนวการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ มีแนวทางดังนี้ 1) จัดให้มีการประชุมวางแผน รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนผู้และปกครอง ผ่านทางสภานักเรียน ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง 2) จัดให้มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนให้ชัดเจนในรูปแบบ

คณะกรรมการ มีบทบาทในการประสานงานสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ 3) จัดให้มีการอบรม นิเทศส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน 4) จัดให้มีการกำหนดผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน นิเทศ ติดตาม ครูที่ปรึกษาเพื่อทราบแนวทางการดูแลนักเรียน 5) จัดให้มีการนิเทศ ติดตาม สรุปผลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และ 6) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานกิจการ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทราบผลการดำเนินงาน ผลการปฏิบัติกิจกรรมของงานกิจการนักเรียนใน ระหว่างดำเนินการ

คำสำคัญ : การบริหารกิจการนักเรียน

**STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT OF KURURATRANGSARIT
SCHOOL UNDER THE RATCHABURI SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE**

YUTTHANA LERSKLUNG

Faculty of Education Silpakorn University

E-mail : amrswu18@gmail.com

KHATTIYA DUANGSAMRAN

Faculty of Education Silpakorn University

E-mail : amrswu18@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were to investigate 1) Student Affairs Administration of Kururatrungsarit School under The Secondary Educational Service Area Office Ratchaburi. 2) Guidelines for Student Affairs Administration of Kururatrungsarit School under The Secondary Educational Service Area Office Ratchaburi. The population used in the study was 92 administrators and teachers of Kururatrungsarit School under The Secondary Educational Service Area Office Ratchaburi. The research instruments were 2 types. They were 1. Questionnaires on Student Affairs Administration according to the standard of secondary school. The statistics used in the research were frequency, percentage, and arithmetic mean. And 2. a structured interview form to find guidelines for Student Affairs Administration at Kururatrungsarit School under The Secondary Educational Service Area Office Ratchaburi and content analysis.

The findings were as follows:

1. Student Affairs Administration of Kururatrungsarit School Overall, it was at a high level. When considering each aspect, it was found that the arithmetic mean was at a high level in all aspects when it was sorted by the arithmetic mean value from highest to lowest was the evaluation of Student Affairs Administration performance, Promoting Democracy in Schools, Implementation of the Student Care and Support System Student Affairs Administration in terms of promoting and developing students to have discipline, morality, ethics, and planning Student Affairs Administration.

2. Guidelines for Student Affairs Administration of Kururatrungsarit School.

There were the following guidelines: 1) There should be a planning meeting. Listen to the opinions of the student council and the parents' representative. 2) The person responsible for student affairs should be clearly appointed in the form of a committee. 3) There should be training and supervision to promote student behavior. 4) Responsibilities are clearly defined, supervise, follow up. 5) There should be a follow-up of the results related to the promotion of democracy in schools every semester. and 6) Student affairs performance should be assessed regularly.

Keywords: Student Affairs Administration

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการวางรากฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุก มิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนา ประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งคนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อ สังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการเกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตาม ความถนัดของตนเอง

งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ดำเนินการพัฒนานักเรียนโดยใช้กิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกาย จิตใจ เป็นบุคคลที่มีความสามารถมีความประพฤติดีมีระเบียบวินัย มี คุณธรรม จริยธรรม อันเป็นพฤติกรรมที่สังคมพึงประสงค์ และเป็นงานที่ส่งเสริมงานด้านวิชาการให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์คือ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี
2. เพื่อทราบแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

จากสภาพปัจจุบัน ปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย และตัวแปรที่ใช้ศึกษาที่ได้กล่าวไว้ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และความเข้าใจในรายละเอียดของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นงานหนึ่งในหลายงานของการบริหารโรงเรียนที่มีความสำคัญ เพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนอกห้องเรียน ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้น

เรียน มีจุดมุ่งหมายในการสร้างเสริมให้นักเรียนเจริญเติบโตและมีพัฒนาการพร้อมในทุก ๆ ด้าน มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลไว้หลายท่าน ดังนี้

วิภาวรรณ โชติสวัสดิ์ (2555, หน้า 37) อธิบายถึงการบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับ นักเรียนโดยตรงนอกเหนือจากการเรียนการสอนของนักเรียนทุกคนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมี พฤติกรรมที่ดีงาม ระเบียบวินัยในตนเอง อันจะส่งผลให้นักเรียนก้าวหน้าและประสบความสำเร็จใน การเรียน และการทำงาน เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไป

มาลินี เกศธนากร (2556, หน้า 28) กล่าวว่า การพัฒนางานกิจกรรมนั้นเป็นการพัฒนา นักเรียน ส่งเสริมใน ด้านความสามารถ ความรู้ความสนใจของนักเรียนในทุกด้าน เช่น ด้านร่างกาย ด้านสภาพทางอารมณ์ ความคิดสติปัญญา ให้มีกรอบที่เป็นแนวทางนำไปสู่การบริหารงานตามแผนและนโยบายของโรงเรียน โดยไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนทางวิชาการเป็นการนำนักเรียนไปสู่สังคมแห่งการทำงาน ก่อเกิด สังคมที่เกิดการเรียนรู้ที่ได้ปฏิบัติ ทำให้เกิดการฝึกฝนในทางที่ดีทุกด้านทั้งคุณธรรม จริยธรรม งาน กิจกรรมนักเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นประชากรที่ดี มีทักษะความรู้ที่ดี เหมาะสมถูกต้องตามบทบาทหน้าที่ เคารพในกฎระเบียบของโรงเรียนและสังคม นำไปสู่ทักษะการใช้ชีวิตอย่างบุคคลที่มีคุณภาพ อันจะนำพาซึ่งความสุขความเจริญแก่สังคมและมวลมนุษย

อนัญญา เรืองวานิช (2557, หน้า 101) กล่าวว่าการบริหารกิจการนักเรียนถือว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการ ควบคุมดูแลนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม เสริมสร้างให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี มีระเบียบวินัยมี คุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งจะเติบโตเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศต่อไปในอนาคต งานบริหาร กิจการนักเรียนเป็นงานที่มุ่งช่วยสร้างคุณสมบัติสำคัญที่มุ่งหวังให้นักเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ และ ชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินชีวิตไปด้วยดี มีวินัยในตนเอง งานบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเข้าใจในหลักการและกระบวนการบริหาร และ ต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ในงานกิจการนักเรียนไม่น้อยไปกว่างานอื่น ๆ

กล่าวโดยสรุปว่า การบริหารกิจการนักเรียน จึงหมายถึง การจัดบริหารดูแลนักเรียนตั้งแต่เริ่ม เข้าเรียน ในขณะเรียนและสำเร็จการศึกษา เพื่อสนับสนุนสร้างพัฒนาการให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่ต้องดำเนินการควบคู่ขนานไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนหรืองานอื่น ๆ โดยมีระบบการจัดด้วย รูปแบบและวิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาตัวนักเรียน ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ เพื่อเติมเต็มศักยภาพให้นักเรียน

2. ความสำคัญของงานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียนคือ งานส่งเสริม พัฒนา ควบคุม และแก้ไขความประพฤติของนักเรียนให้ อยู่ในระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียน การสอน ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหาร กิจการนักเรียน ซึ่งได้มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของงานกิจการนักเรียนไว้ ดังนี้

วณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล(2556, หน้า 19) อธิบายถึงงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่มีความสำคัญช่วยให้ นักเรียนสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมเพื่อเป็นคนดี และใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียนและสังคมอย่างเป็น

สุข และงานกิจการนักเรียนสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้อย่างกว้างขวาง ส่งเสริมนักเรียนให้พัฒนาตนเอง มีความเจริญงอกงามทั้งร่างกายอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งองค์ประกอบในการเรียนรู้นอกจากการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนแล้ว การเรียนรู้สามารถเกิดจากการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนและสามารถทำได้อย่างกว้างขวาง

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, หน้า 33) กิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจเข้าถึงและพัฒนาผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาควิชาภูมิใจ ในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่าน กระบวนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเทิดทูนและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงปรับตัวมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันสามารถ เลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิธรรม ภูมิธรรม และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับภาวะการ เปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมโลก

สุรพัชร เกตุรัตน์ (2561, หน้า 21) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียนมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียน สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมเพื่อเป็นคนดี และใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน และในสังคมอย่างมีความสุข และ ยังเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้คุณภาพเหมาะสมตามวัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล มีทักษะการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศิลธรรม จริยธรรม พัฒนาตนเองสู่โลกแห่งอาชีพ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

กล่าวโดยสรุป กิจการนักเรียนมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนพัฒนาเยาวชนให้ เป็นพลเมืองดี มีวินัยในตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ให้ เยาวชนมีโอกาสสำรวจตนเอง เข้าใจตนเอง เสริมสร้างศักยภาพในตน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. ขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน

การบริหารงานในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนนั้น นอกเหนือจาก การบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไปแล้ว สถานศึกษาควรต้องมีการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้เข้าใจเข้าถึงและพัฒนาให้นักเรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 33-42) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ ดังนี้

1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน การรวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการ

นักเรียนที่เป็นปัจจุบัน การเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน การกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

2) การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของงานกิจการ นักเรียน การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง การวางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมใน กระบวนการวางแผน การดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของ นักเรียน

3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัด กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

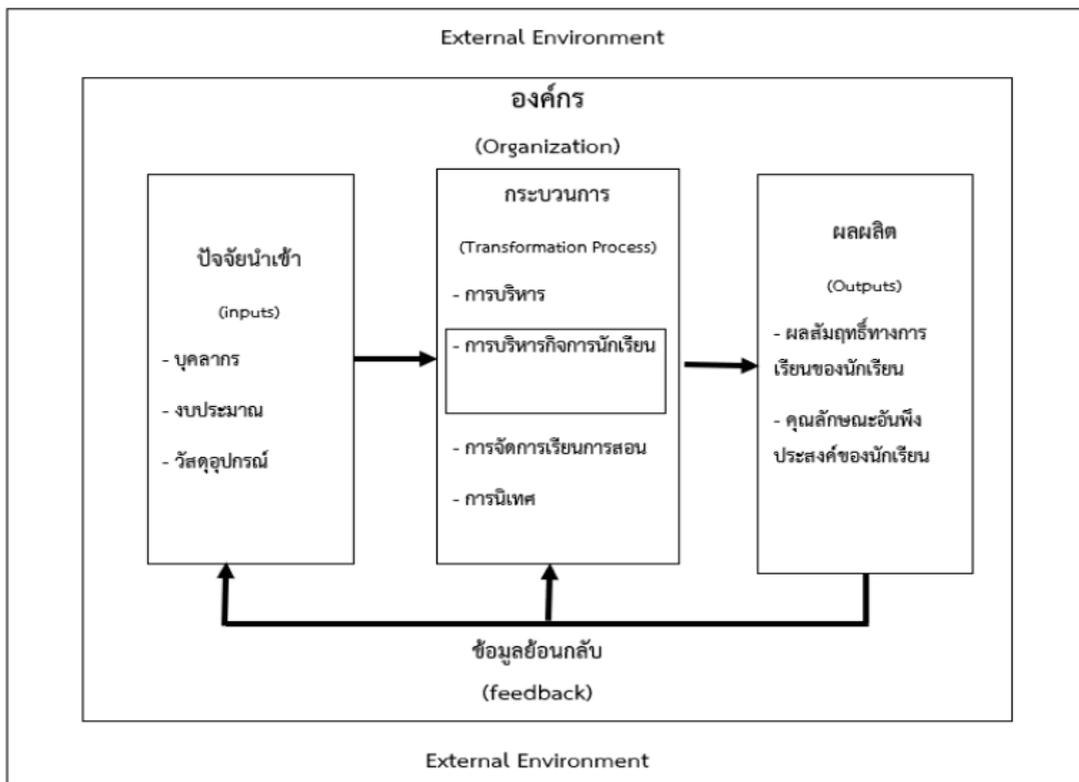
4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินงานการจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่ม นักเรียน การคัดกรองนักเรียน ประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการคัดกรองนักเรียน การดำเนินงานป้องกันการแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน และการ กำหนดแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอก

5) การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนงาน โครงการ ส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา การสร้างพฤติกรรมของเด็กให้เกิดการเรียนรู้ในระบบหน้าที่ที่ตนเองพึงจะมีต่อประเทศชาติ โดยให้รู้สิทธิ หน้าที่ และบทบาทของตนเองในวิถีประชาธิปไตยที่ถูกต้องต่อไป

6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน หมายถึง การประเมินผลงานกิจการ นักเรียน ทั้งในระดับหน่วยงานย่อยภายในสถานศึกษาและการประเมินผลในรูปแบบของ คณะกรรมการ การวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานกิจการนักเรียน และการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) เป็นการบริหารจัดการเพื่อสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงนำหลักการดังกล่าวมาเป็นข้อช่วยเชิงอ้างอิงของการวิจัย โดยสามารถนำเสนอในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

ที่มา : Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 7th ed. (California: SAGE Publications, 2020), 25.

: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560**, (ปรับปรุง พ.ศ. 2562), 33-42.

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดำเนินงานบุคคลของโรงเรียนวิสุทธรังษี จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยกำหนดงานบุคคล ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) ดังนี้ 1) การวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) การบริหารงานกิจการนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน 5) การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และ 6) การประเมินผลการดำเนินงานกิจการ นักเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี และ 2) แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประชากร คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้มี 2 ประเภท ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) และ 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency : f) ร้อยละ (Percentage : %) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean : μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษา

จากการศึกษาผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการประเมินผล การดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียน มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน

2. แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีแนวทางดังนี้

ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน คือ ควรมีการประชุมวางแผน รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง ผ่านทางสถานักเรียน ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง จัดทำคู่มือนักเรียน ให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและกระทรวงศึกษาธิการ มีแผนกลยุทธ์ในงานกิจการนักเรียน มีงานหรือโครงการพัฒนาทางพฤติกรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์ จิตอาสา และการพัฒนานักเรียนในทุก ๆ ด้านกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของ นักเรียน

ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน คือ ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนให้ชัดเจน ในรูปแบบคณะกรรมการ มีบทบาทในการประสานงานสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ และ ประชุม

ครูและนักเรียนเพื่อหาจุดที่ยังบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้บุคคลภายนอก ชุมชน หรือผู้ประกอบการได้รับทราบด้วย

ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม คือ ควรมีการอบรม นิเทศ ส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน ส่งเสริมกิจของนักเรียนให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม สร้างความตระหนักด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จัดกิจกรรมจิตอาสาภายในโรงเรียนและชุมชน เพื่อ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อบ้านเมืองและท้องถิ่น

ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ มีการกำหนดผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน นิเทศ ติดตาม ครูที่ปรึกษาเพื่อทราบแนวทางการดูแลนักเรียน ควรมีการคัดกรองนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ติดตาม ช่วยเหลือ เก็บข้อมูลและส่งต่อได้ มีการร่วม ประชุมหาแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนเป็นรายบุคคล และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คือ ควรมีการนิเทศ ติดตาม สรุปลงงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ทุกภาคเรียน จัดทำคู่มือ เผยแพร่หลักประชาธิปไตย และให้ครูสอดแทรกหลักประชาธิปไตยในการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนักเรียนเพื่อดำเนินการงานประชาธิปไตยในโรงเรียนให้ได้มีการขับเคลื่อนภายในโรงเรียนทุก ๆ ปีการศึกษา

ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน คือ ควรมีการผลการดำเนินงาน กิจการนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทราบผลการดำเนินงาน ผลการปฏิบัติกิจกรรมของงานกิจการ นักเรียนในระหว่างดำเนินการ ให้ผู้ประกอบการและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลมากขึ้น และให้ โรงเรียนมีการติดต่อประชาสัมพันธ์กับผู้ปกครองมากขึ้น

อภิปรายและสรุป

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย มีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อทราบการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับความเข้มข้นเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ การประเมินผลการดำเนินงาน กิจการนักเรียน การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และด้าน การวางแผนงาน กิจการนักเรียน ตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ผู้วิจัย ตั้งสมมติฐานไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะด้านการบริหารงานและ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในงานบริหารกิจการนักเรียนร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันวางแผน และ ร่วมกันประชุมหารือ และ

แสดงความคิดเห็น ในเรื่องของการวางแผนงานกิจการนักเรียนอย่างเป็น ระบบ และมีการรวบรวมข้อมูล และจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนให้ครบถ้วน ตามขั้นตอนอย่างสม่ำเสมอ รวมไปถึง การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนที่ตั้งไว้ และด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน บุคลากร ในโรงเรียนได้มีการประชุมวางแผนและมีการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบงานกิจการนักเรียนให้ ชัดเจน อีกทั้งยังประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้บุคคลภายนอก ชุมชน หรือผู้ปกครองได้รับทราบด้วย สอดคล้องกับสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานกิจการนักเรียนไว้ว่างานกิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่ง ภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมี ประสิทธิภาพ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมี ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจเข้าถึงและพัฒนา ผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการอย่างมี คุณภาพเพื่อสร้างคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจสังคม การ เปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจ ในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบบ ประชาธิปไตยผ่าน กระบวนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เติบโตและจงรักภักดีต่อ สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ปรับตัวมีเหตุผลและมี ภูมิคุ้มกันสามารถ เลือกลงดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิรู้มีภูมิธรรมและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับ ภาวะการ เปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมโลกจึงทำให้ระบบงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนครูราษฎร์ รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีภาพรวมอยู่ในระดับมากและนอกจากนี้ เมื่อ พิจารณารายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการ ดำเนินการ ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน หรือ ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับสุรพัชร เกตุรัตน์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการ บริหารกิจการ นักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การ บริหารกิจการ นักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย ด้านพบว่า มีค่ามัชฌิมเลขคณิต อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน เมื่อเรียงลำดับตาม ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการ ดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้ นักเรียนมีวินัยคุณธรรม จริยธรรม ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียนและด้าน การประเมินผลการ ดำเนินงานกิจการนักเรียน 2) แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของเตรียม อุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี มีแนวทางดังนี้ (1) ควรมีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับงานกิจการ นักเรียนให้ครบถ้วนตามขั้นตอน (2) ควรมีการดำเนินการในส่วนของการกำหนด หน้าที่ความรับผิดชอบ งานกิจการนักเรียนให้ชัดเจน (3) ควรมีการวิเคราะห์และจัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นประจำและต่อเนื่อง (4) ควรมีการคัดกรองนักเรียนอย่าง สม่าเสมอทุกภาคเรียน (5) ควรมี

การชี้แจงเผยแพร่หลักการประชาธิปไตยในโรงเรียนให้เกิดขึ้นเป็น รูปธรรมชัดเจน (6) ควรมีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้ โดยสอดคล้องกับ งานวิจัยทองแดง แสวงบุญ ได้ศึกษาระดับการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลำต่ำ ดังนี้ (1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน (2) ด้านการประเมินผลงาน กิจการนักเรียน (3) ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน (4) ด้านการป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสมของนักเรียน (5) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และ (6) ด้าน การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการบริหารกิจการนักเรียน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) เป็นรายด้านพบว่า

1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา แยกเป็น รายข้อพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่า มีขมิ้มเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลมีระบบการรับฟังเสียง นักเรียนและจัดทำ ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนและการทำแผนงานกิจการนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและครูมีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับงาน กิจการนักเรียน การ รวบรวมระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนที่เป็น ปัจจุบัน การเผยแพร่ให้ผู้ ที่เกี่ยวข้องทราบและการปรับปรุงระเบียบและแนวปฏิบัติให้เป็นปัจจุบัน อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการ จัดทำแผนงานกิจการนักเรียน การกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุร พัทธ เกตุรัตน์ ศึกษาการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียม อุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียม อุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี โดยด้าน ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองแดง แสวงบุญ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับ การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราช วงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู โรงเรียนปทุมราชวงศา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 80 คน ด้วย วิธีการสุ่มอย่างง่ายได้ เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 60 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก รายข้อตั้งแต่ .22 ถึง .72 และค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราช วงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลำต่ำ ดังนี้ (1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน (2) ด้านการ ประเมินผลงานกิจการนักเรียน (3) ด้านการ

บริหารงานกิจการนักเรียน (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน (5) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และ (6) ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ตามลำดับ

2) ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา แยกเป็นรายข้อพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ได้แก่ การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน การประสานงานกิจการนักเรียนกับเครือข่ายภายนอกโรงเรียน และการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และกำหนดพันธกิจงานกิจการนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีการกำหนดหน้าที่ความ รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและหน่วยงานภายนอก ที่เกี่ยวข้องการวางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยสนับสนุนให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน การดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและ ความสนใจของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวภพ เทพสิกุล ได้ศึกษาแนวทางการบริหาร กิจการนักเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา กรอบแนวคิดการบริหาร กิจการนักเรียนและกรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่าง โรงเรียน ครอบครัวและชุมชน ผลการวิจัย พบว่ากรอบแนวคิดการบริหารกิจการนักเรียน ประกอบด้วย งานสำมะโนนักเรียน งานรับและลงทะเบียนนักเรียน งานกิจกรรมนักเรียน งานบริการ และสวัสดิการนักเรียน งานวินัยและความประพฤติของนักเรียน และงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนกรอบแนวคิดการเสริมสร้างความยึดมั่นผูกพันระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชนประกอบ ไป ด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม แผนปฏิบัติงานประจำปี การติดต่อสื่อสาร การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การร่วมมือกับชุมชน และการประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณฐพัฒน์ ฤงพลอย ได้ทำการ วิจัยเรื่องการพัฒนาคู่มือการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารกิจการนักเรียนของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการประเมินผลการ ดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการวางแผนงาน กิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมี วินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้าน การดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์ รังสฤษดิ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ได้แก่ การจัดกิจกรรม

ส่งเสริมพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัย และการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร และครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและ ระเบียบวินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ด้านคุณธรรม จริยธรรม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรม ส่งเสริม พัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และ การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เปรมวิทย์ ทองเชื้อ ศึกษา ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด นครสวรรค์ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ เปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจการ นักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดนครสวรรค์ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด นครสวรรค์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาสูงที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการส่งเสริม ประชาธิปไตยในสถานศึกษา และระดับที่มีปัญหาต่ำที่สุดคือ ด้านการ ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถชัย กาหลง ศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐขนาดใหญ่ในจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากทั้ง ภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับ 2) ระดับการบริหารงาน กิจการนักเรียน อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การดำเนินการส่งเสริม ประชาธิปไตยใน โรงเรียน การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน การประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน การบริหารกิจการนักเรียน และการวางแผน งานกิจการนักเรียน ตามลำดับ

4) ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา แยกเป็นรายข้อพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากทุก ข้อ โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล การป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การจัดระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน การ เสริมทักษะชีวิตและคุ้มครองนักเรียน การคัดกรองนักเรียน และการส่ง ต่อนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและครูมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินงานการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร่วมกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง การรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อลดกลุ่มนักเรียน การคัดกรองนักเรียน ประชุมชี้แจง ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ในการคัดกรองนักเรียน การดำเนินงานป้องกันการแก้ไขปัญหานักเรียน

การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน และการ กำหนดแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสิณา รอด ทอง ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีโดยรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยด้านกิจกรรม นักเรียน ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนว ด้าน การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศตวรรษ กฤษณา ศึกษาการบริหารงานกิจการ นักเรียนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการ นักเรียนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียน และด้านการบริหารกิจการนักเรียน

5) ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนสุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยใน โรงเรียน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีการจัดทำแผนงาน โครงการส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ปรากฏกิจกรรมที่ ดำเนินการโดยนักเรียนตามหลักประชาธิปไตยอย่างเด่นชัด สามารถเป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล ศึกษาเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียน จักรายบุญมีรังสฤษดิ์ ผลการวิจัย พบว่าการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจักรายบุญมีรังสฤษดิ์ ทั้ง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับเมอโทนี (Muthoni) ได้ทำการศึกษา การ ประเมินทักษะของผู้นำนักศึกษาที่มีความสำคัญในการจัดการกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในเคนยา ผลจากการศึกษาพบว่า แนวทางที่เป็นนวัตกรรมในการจัดการการศึกษาระดับอุดมศึกษาคือ การให้ผู้นำนักศึกษาที่ได้รับการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยเข้ามาบริหารจัดการกิจการ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยในเคนยา ผู้นำนักเรียนมีความสามารถในการเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมสวัสดิการเพื่อจัดการกับข้อกังวลของนักเรียนในสถาบันของตน นอกจากนี้พบว่าทักษะการเป็นผู้นำมี ส่วนอย่างมากต่อการให้บริการด้านกิจการ นักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสถาบันการศึกษาควร ฝึกอบรมความเป็นผู้นำอย่างสม่ำเสมอในระหว่างที่ดำรงตำแหน่ง ซึ่งได้รับการออกแบบมาเพื่อให้มี ความสามารถความเป็นผู้นำที่จำเป็น ซึ่งจะส่งเสริมประสิทธิภาพในการเสริมสร้างความมั่นคงของ มหาวิทยาลัย สันติภาพ และธรรมาภิบาลที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน

6) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูมีการประเมินผลงานกิจการนักเรียนทั้งในระดับหน่วยงาน ย่อยภายใน โรงเรียนและการประเมินผลในรูปแบบของ คณะกรรมการการวิเคราะห์ผลการประเมินผล งานกิจการ นักเรียน และการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจการ นักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล ศึกษาเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนของ โรงเรียนจิว ราษฎร์รังสฤษดิ์ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจิวราษฎร์ รังสฤษดิ์ ทั้งใน ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพัชร เกตุรัตน์ ศึกษาการบริหาร กิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจการ นักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี โดยด้านการประเมินผล การดำเนินงานกิจการ นักเรียนอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี มีดังนี้

ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน คือ ควรมีการประชุมวางแผน รับฟังความคิดเห็นของ นักเรียนผู้และปกครอง ผ่านทางสถานนักเรียน ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง จัดทำคู่มือนักเรียน ให้ สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและกระทรวงศึกษาธิการ มีแผนกลยุทธ์ในงานกิจการนักเรียน มี งาน หรือโครงการพัฒนาทางพฤติกรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์ จิตอาสา และการพัฒนานักเรียนใน ทุก ๆ ด้าน กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของ นักเรียน

ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน คือ ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียนให้ชัดเจน ใน รูปแบบคณะกรรมการ มีบทบาทในการประสานงานสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ และ ประชุม ครูและนักเรียนเพื่อหาจุดที่ยังบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และมีการ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้บุคคลภายนอก ชุมชน หรือผู้ปกครองได้รับทราบด้วย

ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม คือ ควรมีการอบรม นิเทศ ส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน ส่งเสริมกิจของนักเรียนให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม สร้าง ความตระหนักด้านความรับผิดชอบต่อสังคม จัดกิจกรรมจิตอาสาภายในโรงเรียนและชุมชน เพื่อ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อบ้านเมืองและท้องถิ่น

ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ มีการกำหนดผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้ ชัดเจน นิเทศ ติดตาม ครูที่ปรึกษาเพื่อทราบแนวทางการดูแลนักเรียน ควรมีการคัดกรองนักเรียน อย่าง

สม่ำเสมอ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ติดตาม ช่วยเหลือ เก็บข้อมูลและส่งต่อได้ มีการร่วม ประชุมหา แนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนเป็นรายบุคคล และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คือ ควรมีการนิเทศ ติดตาม สรุปผลงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ทุกภาคเรียน จัดทำคู่มือเผยแพร่หลัก ประชาธิปไตย และให้ครูสอดแทรกหลักประชาธิปไตยในการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ ควรมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการนักเรียนเพื่อดำเนินการงานประชาธิปไตยในโรงเรียนให้ได้มีการขับเคลื่อนภายในโรงเรียน ทุก ปีการศึกษา

ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน คือ ควรมีการผลการดำเนินงานกิจการ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทราบผลการดำเนินงาน ผลการปฏิบัติกิจกรรมของงานกิจการนักเรียนใน ระหว่างดำเนินการ ให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลมากขึ้น และให้โรงเรียนมี การ ติดต่อประชาสัมพันธ์กับผู้ปกครองมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการการ บริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์ รังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี ดังนี้

1. จากการศึกษา ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน พบว่าการทำแผนงานกิจการนักเรียน นั้น มีค่ามัชฌิมเลขคณิต น้อยที่สุด ดังนั้นหัวหน้างานกิจการนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องควรจะต้องร่วมกัน ประชุมวางแผนงาน จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนโดยพิจารณาจากผลการประเมิน การ ทำงานในปีที่ผ่านมาและข้อสรุปจากการรับฟังเสียงของนักเรียน และมีการจัดทำแผนงานเชิงกล ยุทธ์ ของงานกิจการนักเรียน

2. จากการศึกษา ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน พบว่าการกำหนดหน้าที่ความ รับผิดชอบ และกำหนดพันธกิจงานกิจการนักเรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิต น้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหาร หัวหน้างาน กิจการนักเรียนของโรงเรียนต้องมีการจัดทำพันธกิจ พรรณนางานกิจการนักเรียนและวาง ระบบการ ทำงานที่ชัดเจน มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงานตามแผนภูมิของโรงเรียน และมีการ ขับเคลื่อนระบบ

3. จากการศึกษา ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม พบว่าการจัด กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่ามัชฌิมเลขคณิต น้อยที่สุด ดังนั้นหัวหน้า งาน กิจการนักเรียนของโรงเรียนควรมีแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษรและ จัดกิจกรรมเป็นประจำและต่อเนื่องมีการประเมินผลและปรับปรุงการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

4. จากการศึกษา ด้านดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าการส่งต่อนักเรียน มีค่า มัชฌิมเลขคณิต น้อยที่สุด ดังนั้นหัวหน้างานกิจการนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนควรมีข้อมูล นักเรียนที่ควรได้รับการส่งต่อมีแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมีการ

ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการติดตามประเมินผลและนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

5. จากการศึกษา ด้านดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่าการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่ามัธยฐานเลขคณิต น้อยที่สุดดังนั้นหัวหน้างานกิจการนักเรียนควรมีการติดตามการดำเนินงานอยู่เป็นประจำ และรายงานให้ผู้บริหารทราบอยู่เสมอ

6. จากการศึกษา ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน พบว่ามีการประเมินเชิงพัฒนาระหว่างดำเนินการ มีค่ามัธยฐานเลขคณิต น้อยที่สุด ดังนั้นหัวหน้างานกิจการนักเรียนควรตรวจสอบการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการนักเรียนอยู่เป็นประจำ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอยู่เสมออย่างเอาใจจริงเอาใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารกิจการนักเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
3. ควรมีการวิจัยเรื่องการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี

บรรณานุกรม

ธนาภา ชมภูธัญ, "การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่จะเรสองแคว สังกัดสำนักงาน การศึกษาประถมศึกษาดอก เขต 2" (การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2: บูรณาการงานวิจัย ใช้องค์ความรู้ สู่ความยั่งยืน ณ วิทยาลัย นครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา, 17 มิถุนายน 2559).

มาลินี เกศนาร, "การบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักธรรมาภิบาลเชิงพุทธของบุคลากรทาง การศึกษา " (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย 2556), 28.

วณิชย์ เอื้อน้อมจิตต์กุล, "การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนจิวราษฎร์รังสฤษดิ์ " (การค้นคว้า แบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2556), 19.

วิภาวรรณ โชติสวัสดิ์, "การบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพของผู้บริหาร โรงเรียน มัธยมศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 จังหวัดกาญจนบุรี " (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 2555), 37.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, **แผนปฏิบัติการ ประจำปี**

งบประมาณ พ.ศ. 2563, 2563), 2.

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **มาตรฐานการ**

ปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562), 2562), 33-42.

สุรพัชร เกตุรัตน์, "การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี" (การ

ค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร 2561), 21.

อัญญา เรืองวานิช, "แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนนนทบุรีพิทยา คม สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3," **วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษา**

มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 7 (กรกฎาคม -ธันวาคม 2557): 101